

SF

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

74

Jack L. Chalker

MEDŪZA

Jack L. Chalker
MEDŪZA

Mokslinis fantastinis romanas

Geriausias Žemės Konfederacijos agentas Vardeno Deimanto planetose mėgina surasti paslaptinius ateivius. Lilitoje, Cerberyje bei Charone pilna jų veiklos pėdsakų, bet pačių ateivių - nė kvapo. Ir tik ketvirtoje, Medūzos planetoje, pagaliau nuplėšiama siaubingos paslapties uždanga, tik čia paaiškėja, su kokia šturpia grėsme teks kovoti žmonijai...

Iš anglų kalbos vertė IRMINA DOMEIKIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
74 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Jack L. Chalker - MEDUSA

New York, Del Reybooks, 1983

Copyright © by Jack L. Chalker, 1983

Cover art copyright © by Tim White, 1980

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1997

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Prologas

PRASIDEDA PASKUTINIOJI KOVA

1

Žmogus visiškai ramiai pasiuntė užklausimą ir spragtelėjo jungiklį - nė neįtartum, kad jo laukia pašnekesys su pikčiausiu priešu. Paprastai pokalbiams videoekrano nenaudojavo, bet dabar nedidelis ekranėlis plykstelėjo, ir jame pasirodė tvarkingai pasikirpęs vidutinio amžiaus vyriškis valingu, baimės nepažįstančiu veidu; karinė apranga nekėlė jokių abejonių dėl jo veiklos srities, o skvarbus žvilgsnis tiesiog grėžė kiaurai. Giliai įkritisiose bespalvėse akyse švytėjo kažkas paslaptinga ir nesuvokiama.

- Jatekas Morahas klauso. Kas jūs ir kodėl užmezgėt ryšį?

Moraho pašnekovas šyptelėjo. Čia, patruliniame laive, saugančiame Vardeno Deimanto kalėjimus, jis buvo nepasiekiamas pačiam baisiausiam šių planetų ginklui - mikroorganizmams.

- Tikiuosi, jūs tai įspėsit, - pašaipiai atsakė jis.

Žmogus keistomis akimis susirūpinęs suraukė kaktą, bet po kelių akimirų patenkintas linktelėjo ir taipogi nusišypsojo.

- Vadinasi, finale lėlininkas vis dėlto nusprendė pats išeiti į sceną.

- Kam finalas, o kam - tiktai pradžia.

Morahas gūžtelėjo pečiais:

- Ir ko gi jūs norit iš manęs?

- Aš noriu išgelbėti keletą dešimčių milijonų gyvybių, tarp jų ir jūsų.

Morahas plačiai nusišypsojo:

- Negi jai gresia pavojus?

- Pakaks išsisukinėti, - griežtai pertraukė jį žmogus iš patrulinio laivo. - Žinau, kas jūs toks ar bent jau kuo dedatės. Stebėjau jus Charono Pilyje. Žinau, kad esat jūsų paslaptinųjų draugų Saugumo tarnybos šefas. Bet dabar norėčiau išgirsti tiesą iš jūsų lūpų.

Morahas atsilošė krėsele ir akimirksniu susimąstė.

- Regis, jūs išties neblogai informuotas, - pagaliau pratarė jis. - Kuo dar nustebinsit?

- Žinau, kodėl ateiviai atsidūrė būtent čia. Ir kur slepiasi. Išsiaiškinau Deimanto prigimtį ir

jo sukūrimo tikslą, taip pat garsiųjų mikroorganizmų, sukėlusių mums tiek rūpesčių, vaidmenį. Nė sekunde neabejoju - jūsų šeiminkai už Deimantą kausis žūtūtinai. Be to, man ne paslaptis, ko imsis mano vadovybė, kai pateiksiu jai savo raportą. Bet, kad ir kaip būtų gaila, aš nežinau, kiek rimtai pasipriešins sveltinieji. Tik vargu ar jie atlaikys milžiniškos tarpžvaigždinės imperijos spaudimą. Manau, jūs gerai įsivaizduojat jos galybę. Susidūrimas gali virsti neregėtu abiejų šalių kraujo praliejimu. Gal jums ir pavyks sunaikinti daugelį mūsų planetų, o robotai sukels sąmyšį likusiose, bet prisiekiu, jog mes pirmiausiai sunaikinsim Deimantą, ir tai jums bus tikra katastrofa. Kad ir kokie būtų šio karo mūsų nuostoliai, jūsiškiai bus didesni.

Bet Morahui tai nepadare jokie įspūdžio. Ir vis dėlto jis nusprendė pratęsti pašnekesį:

- Jūsų pasiūlymai?

- Mums būtina pradėti derybas. "Mums" - tai reiškia jūsų šeiminkams ir man. Manau, totalinio karo perspektyva ir vienus, ir kitus privers ryžtis tam tikroms nuolaidoms.

- Štai kaip? Bet jei jūs išties taip gerai informuotas, tai turėtumėt suprasti, jog Konfederacija niekada nepritaris taikiam Visatos perdali-

jimui. Galim tartis iki begalybės, kalbėti absoliučiai teisingus žodžius ir netgi pasirašyti sutartį, kurioje abi besiderančios pusės suteiks viena kitai tam tikras garantijas, bet Konfederacija būtinai ją sulaužys. Ji vėl atsiųs į Deimantą savo agentus ir galiausiai suvoks, jog susidūrė su tokia svetima civilizacija, kad net nebesugeba suprasti šios motyvų bei tikslų.

- O ar jums suvokiama Konfederacijos logika?

Morahas vėl gūžtelėjo pečiais:

- Net jei ir nesuvokiu, priimu ją kaip realybę. Ir abejoju, ar bent vienas žmogus surizikuotų pasakyti tą patį. Mus išaugino skirtingos kultūros ir, ko gero, jų aljansas neįmanomas iš principo. Bet Konfederacijos vadovybė niekada nepripažins stipresnės civilizacijos egzistavimo teisės. Karas neišvengiamas, ir jūs tai žinot.

Moraho pašnekovas nieko neatsakė. Visa žmonijos istorija tik patvirtina Moraho teismą: žmonės siaubingi ksenofobai. Jis pamėgino atsargiai pasukti pokalbį kita linkme.

- O kaip jūs manot, ar yra kitas kelias? - paklausė jis. - Kaip jau supratot, aš patekau į savotiškus spąstus: vadovybė reikalauja nuosek-

lios ataskaitos, ir mano analitinis kompiuteris vos išleido mane iš modulio; jei jis žinotų, ką aš sumaniau - amžiams likčiau už devynių spynų. Kai grįšiu, man bus likusios kelios valandos, geriausiai atveju kelios dienos, per kurias privalėsiu parengti ataskaitą. O paskui apskritai liausiuos kontroliavęs įvykius. Būtent todėl ir ryžausi susisiekti su jumis.

- Ir ko gi iš manęs tikėtės?

- Pasiūlymų. Perprasti jus buvo nesudėtinga, bet išpainioti grandiozinį abi civilizacijas siejančių prieštaringų interesų kamuolį jau nebe mano jėgoms.

Morahas susimąstė.

- Galiu padėti jums išsisukti nuo ataskaitos parengimo, - po minutėlės pasiūlė jis.

- Tikiu. Bet informacija jau kompiuteryje, o mano antrininkas pakeis mane bet kurią akimirką ir gaus tą patį rezultatą. Be to, vargu ar vadovybė patikės atsitiktine mano žūtį - ji tik apsunkins padėtį.

- Įtikinamai inscenizuoti tragišką jūsų galą nesunku, bet jūs teisingi: laimėsime visiškai nedaug. Bet man atrodo, kad jūs dar nesuvokėt viso padėties rimtumo bei galimų pasekmių. Žinoma, Vardeno Deimantas - rimta, bet ne

mirtina netektis. Į konfliktą įsitraukė galinčiausios jėgos, ir jūs paprasčiausiai nepajėgsit įvertinti visų jų interesų. Juo labiau, kad galutinis kovos rezultatas nežinomas netgi mums. Tik pasakysiu, jog mano šeimininkai neatsisakys savo planų net tuo atveju, jei laimėjimo šansai sudarys viso labo keturiasdešimt procentų. Bet, mūsų paskaičiavimais, jie lygūs netgi devyniasdešimčiai!

Moraho pašnekovas paniuro.

- Kiek jums reikia laiko, kad užsitikrintumėt garantuotą pergalę? - paklausė jis.

- Kelių dešimtmečių, o gal ir šimtmečio. Suprantu, ką norit pasakyti. Laiko išties daug. Bet galiausiai katastrofa nepalies tų kelių milijonų, apie kuriuos kalbėjot. Karas jiems suteiks tik šiokių tokių nepatogumų.

- Štai kaip? O kiek už Konfederacijos pralaimėjimą ketinat sumokėti asmeniškai jūs?

- Nemažai. Mes nuo pat pradžių tikėjomės išvengti kraujo praliejimo, bet visus labai viliojo perspektyva apmulkinti Konfederaciją. Apgauti, sugriauti iš vidaus, bet be tiesioginio karinio įsikišimo - to gali tikėtis tik nenormalus ar beviltiškas kvailys. - Moraho antakiai krustelėjo. - Bet labai įdomu, ką iš tikrųjų žinot jūs.

Žmogus atsilošė krėsele ir, neslėpdamas pasitenkinimo, pasidalino su Morahu savo samprotavimais.

Saugumo tarnybos šefas buvo neišpasakytai apstulbintas.

- Jūsų teorijoje yra šiokių tokių problemų, - pastebėjo jis, - bet aš tikrai nustebintas. Bijau, kad mes smarkiai neįvertinom būtent jūsų, o ne jūsiškių agentų.

- Tai dar ne viskas. Pridursiu - nes anksčiau ar vėliau jūs ir pats suprasit, - jog tie keturi visiškai nėra mano agentai. Jie - tikra ir tiksli mano kopija. Tikiuosi, jūs girdėjot apie Merton procesą?

Konfederacijos padėtis buvo gan sudėtinga ir kebli, o jos priešininko juo labiau. Žmonija pernelyg ilgai snūduriavo sočiame pasitenkime, o tuo metu techniškai pasikaustęs priešas ją aptiko ir pasiruošė mirtinai dvikovai. At-eiviai pagamino tokį tobulą robotą, kuris sugebėjo pakeisti Vyriausios Karinės Vadovybės štabo darbuotoją ir ilgus metus vedžiojo už nosies ne tik nelaimingos aukos giminaičius bei draugus, bet ir rafinuočiausias apsaugas

bei kontrolės sistemas. Šnipą aptiko tik laimingo atsitiktinumo dėka. Tai reiškė tik viena - priešas ruošiasi karui ir visais įmanomais būdais renka slaptą informaciją. Pavyko nustatyti žvaigždžių sistemą, kuriai buvo skirti sukaupti duomenys: tai pasirodė besąs Vardeno Deimantas - keturios Žemės tipo planetos, pačių pavojingiausių galvažudžių, užkietėjusių niekšų, taip pat stambiausių politikų bei labiausiai korumpuotų administratorių kalėjimai. Pabėgti iš Deimanto buvo visiškai neįmanoma: planetoje egzistavo paslaptingi mikroorganizmai, prasiskverbiantys į visus gyvus bei negyvus daiktus, tarp jų ir į žmonių organizmus; nutolus nuo sistemos tam tikru atstumu, jie žūdavo, drauge pražudydami ir savo nešėją, tai yra žmogų. Tiesa, jie apdovanojo žmones nuostabiomis, kartais tiesiog stebuklingomis savybėmis, bet drauge su tuo tapo pačiais patikimiausiais kalėjimo sargais visoje žmonijos istorijoje.

Laikui bėgant, šis talentingiausių niekšų sambūris virto galingiausiu kriminogeniniu centru, kurio čiuptuvai nusidriekė toli už Deimanto ribų, kontroliuodami bei koordinuodami nusikalstamą veiklą tūkstančiuose planetų. Bet šis kriminalinis-politinis elitas niekaip ne-

galėjo išsikrapštyti iš sąstū, tad nenuostabu, jog Deimanto gyventojai kuo nuoširdžiausiai nekenė visos žmonių giminės.

Ir tuomet pasirodė ateiviai. Lenkdami žmonių technologijos srityje, jie nusileido jai kitose ir negalėjo tikėtis pergalės atviroje kovoje. Pergalę jiems galėjo nulemti tik netikėtas ir slaptas puolimas; aptikę Vardeno Deimantą, jie tučtuoju įvertino išskirtinę jo padėtį. Ir sandėris įvyko. Keturių planetų vadams, Deimanto Valdovams, buvo pasiūlyta suvienyti jėgas bendram tikslui - Konfederacijos sunaikinimui. Atėjūnai pateikė savo mokslinį potencialą, o Deimanto kaliniai - slaptą informaciją, kurios turėjo daugiau nei pakankamai. Konfederacija, netikėtai susidūrusi su galybe problemų, turėjo nuskęsti jose ir pamiršti tolimą ir menkai ištirtą Deimantą.

Lilitos valdovas, Marekas Krygas, buvęs Konfederacijos Saugumo tarnybos agentas, parengė detalų planą: pakeisti visus aukšto rango Konfederacijos pareigūnus tiksliais jų kopijomis - robotais. Vagantas Laru Cerberyje organizavo slapčia iš Išorės gabenamų žmonių asmenybių dubliavimą. Vardeno mikroorganizmų dėka cerberiečiai galėjo laisvai mainytis kūnais. Be to, daktarė Merton sukūrė ir pato-

bulino dirbtinio asmenybės transportavimo metodiką. Charoną valdė Eola Metjuz; ši planeta tapo reguliarių kontaktų su ateiviais vieta, taip pat pagrindine Moraho baze. Ir pagaliau Talantas Upsiras, Medūzos valdovas, išvystė pramoninę gamybą, pagrįstą ateivių technologija. Be to, Valdovai kontroliavo išsišakojusį nusikaltėlių tinklą, paslapčia aprėpusį visą Konfederaciją.

Krygas stengėsi išvengti tiesioginio ginkluoto konflikto ir troško sunaikinti Konfederaciją iš vidaus, vieningai kontroliuojant daugelį gyvenamų planetų. Tam reikėjo atgauti sugebėjimą laisvai keliauti už Deimanto ribų, ir ateiviai pasiūlė jam tokią galimybę mainais už abipusiai naudingas paslaugas.

Bet netikėtas roboto-šnipas demaskavimas įgalino Konfederacijos tarnybas greitai aptikti sąmokslų pėdsakus. Tradiciniai kovos metodai čia netiko: į planetas pasiųsti agentai tapdavo amžiniais Deimanto belaisviais ir netrukdavo suvokti, nuo ko dabar priklauso jų išlikimas. Deimanto Valdovai po senovei viešpatavo savo planetose.

Bet paslaptingo Merton proceso dėka spec-tarnybos perkėlė geriausio savo agento sąmonę į keturių Deimantan ištremtų nusikaltėlių

kūnus. Jiems implantavo organinius įrenginius, įgalinančius perduoti visokeriopą informaciją savo prototipui, įsitaisiusiam patruliniame kosminiame laive, sklendžiančiame prie pat Deimanto sistemos ribų. O pats agentas, padedamas galingiausio analitinio kompiuterio, privalėjo surinkti visus išskaidytus duomenis ir pagaliau įspėti Vardeno Deimanto paslaptį. Be to, keturios jo kopijos turėjo ir dar vieną užduotį - fiziškai sunaikinti Keturis Valdovus ir tuo pačiu padėti Konfederacijai laimėti laiko.

Kaip jis ir spėjo, keturios jo versijos - o tiksliau, jis pats - Deimante smarkiai pasikeitė, įgydamos naujus tikslus ir principus, smarkiai besiskiriančius nuo tų, kuriems jis pašventė visą savo gyvenimą. Dabar jis visa tai papasakojo Morahui, tikėdamasis išprovokuoti priešingą atsakomajam atvirumui, juo labiau kad Morahas gerai pažinojo bent jau vieną tikrojo agento antrininką - Parką Lakošą, pasiųstą į Charoną.

Saugumo tarnybos šefas buvo išties nustebintas.

- Ir kiekvienas iš jų - jūs? Nuostabu! Tai nesi-

sapnavo net Krygano robotams. Na, ką gi. Galim pamėginti susitarti, nors pastaruoju metu jūs smarkiai pasikeitėte, ir mūsų pašnekesys - akivaizdus to įrodymas. Iš dabartinės jūsų padėties darau dar vieną išvadą: jūs puikiai suprantat, kuo baigsis kitas jūsų susidūrimas su kompiuteriu. Tad aš paprasčiausiai neturiu iš ko rinktis. Bet koks mūsų susitarimas jūsų vadovybei pasirodys nepriimtinas, bet jūsų narsa man padarė įspūdį - kaip ir jūsų ištikimybė. Tad nuoširdžiai nerekomenduoju jums grįžti į laboratoriją.

Agentas išsitiesė ir pažvelgė tiesiai į dygias ir nepakenčiamai įžvalgias Moraho akis:

- Jei išties mane perkandot, jums nebus sunku nuspėti tolimesnius mano veiksmus. Aš ne žmogžudys, aš veikiu budelis. Bausti nusikaltėlius - mano darbas. Aš priklausomas žmogus.

- Gerai pagalvokit. Kontaktas su manimi neįliks nepastebėtas. Kelias į Konfederaciją jums užkirstas.

- Siūlote dirbti jums?

- Tam tikra prasme. Tikiuosi, jūs liksit gyvas. Bus įdomu šnektelti su jumis po kurio laiko....